

نالشی درس‌پر معرفت پیش

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

پرسش ها و پاسخ های تشریحی کتاب تحلیل فرهنگی (مطالعات فرهنگی) پایه دوازدهم ادبیات و علوم انسانی،

درس اول از فصل اول کتاب

۱- معنا و ریشه لغوی فرهنگ چیست؟ پاسخ: فرهنگ واژه‌ای فارسی و مرکب است که از دو جزء "فر" و "هنگ" تشکیل شده است و فر پیشوندی است که در معنای جلو بالا و پیش به کار می‌رود و هنگ به معنی کشیدن و سنگینی و وزن می‌باشد. در کتاب لغت نامه فرهنگ به معنای ادب، تربیت، دانش، علم، هنر، آداب و رسوم است.

۲- چه تعاریفی از فرهنگ ارائه شده است؟ پاسخ: فرهنگ مجموعه پیچیده‌ای از دانش‌ها باورها هنرها قوانین آداب و رسوم است. فرهنگ حیات معنوی انسان‌ها و فلسفه و قانونگذاری و ادبیات و هنر است. فرهنگ نظام واره ای از باورها و مفروضات اساسی ارزش‌ها آداب و الگوهای رفتاری و نمادها است.

۳- ریموند ویلیامز کیست؟ پاسخ: ریموند ویلیامز منتقد فرهنگی و از پیشگامان اصلی مطالعات فرهنگی است که تعاریف مختلف فرهنگ را طبقه‌بندی نموده است و به مطالعه تحولات تاریخی مفهوم فرهنگ پرداخته است.

۴- ریموند ویلیامز تعاریف فرهنگ را چگونه طبقه بندی نموده است؟ پاسخ: ۱- تعاریفی که به رشد فکری روحی و زیبایی شناختی فرد، گروه یا جامعه می‌پردازد ۲- تعاریفی که در برگیرنده فعالیت‌های ذهنی- هنری انسان‌ها است. مانند فیلم و تئاتر، داستان و معماری و... است ۳- تعاریفی که فرهنگ را شیوه و راه و رسم زندگی، کنش‌ها، باورها، آداب و رسوم مردم یک گروه یا جامعه می‌داند.

۵- چرا مفهوم فرهنگ دارای تعاریف متعدد و متفاوت است؟ پاسخ: چون موضوع مورد مطالعه فرهنگ، انسان است که بسیار پیچیده است.

۶- فرهنگ دارای چه ویژگی‌ها و خصوصیاتی است؟ پاسخ: ۱- معنا بخشی و ارزش آفرینی: یعنی فرهنگ بیانگر معنا و مفهوم ارزش‌ها آگاهی‌ها و سبک زندگی انسانها است که به پدیده‌های اجتماعی شکل می‌دهد. ۲- زمانبندی و مکانمندی: یعنی فرهنگ در زمان‌ها و مکان‌های متفاوت مختلف و گوناگون است و هر ملتی فرهنگ خاص خود را دارد. ۳- میراث جمعی: یعنی فرهنگ توسط مجموعه ای از افراد جامعه به وجود می‌آید و از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود. ۴- تاریخی بودن: یعنی فرهنگ در طول تاریخ و به صورت تدریجی به وجود می‌آید و بر یکدیگر انباشته می‌شود و کنش‌های موردنی و زودگذر کنش فرهنگی نیستند. ۵- اکتسابی بودن: یعنی فرهنگ پدیده‌ای است که آن را می‌آموزیم و این آموزش از بدو تولد تا

پایان عمر توسط نهادهای رسمی و غیر رسمی انجام میشود. ۶- تحول پذیر بودن: یعنی فرهنگ مانند هر پدیده اجتماعی دیگری فراز و فرود، پویایی یا زوال دارد و به تدریج دچار دگرگونی و تحول می شود. ۷- نظام مند بودن: یعنی فرهنگ یک کل به هم پیوسته و منسجم است و عناصر و اجزای تشکیل دهنده آن بر یکدیگر اثر گذار هستند.

۸- **چرا جهان های اجتماعی و جهان های فرهنگی مختلف دارای خصوصیات مشترک هستند؟** پاسخ: به علت انسان شمول بودن فرهنگ، تمام جهان های اجتماعی موضوع مشترکی دارند که آن انسان است.

۹- **فرهنگ را به چند بعد تقسیم می کنند؟** پاسخ: ۱- فرهنگ محسوس: که پدیده های عینی و ملموس فرهنگ است. مانند آثار باستانی، میراث فرهنگی و صنایع دستی و آنچه که در بعد مادی فرهنگ از گذشته تا به حال به یادگار مانده است. ۲- فرهنگی غیرمحسوس: ابعاد کیفی غیر عینی و غیر قابل لمس، مانند اعتقادات، اخلاقیات، باورها ارزشها، آثار فکری، هنری، آداب و رسوم، که بیشتر به وسیله زبان و خط فرا گرفته می شوند.

۱۰- **کدام بعد فرهنگ مهمتر است؟** پاسخ: فرهنگی غیرمحسوس، بدن اصلی فرهنگ یک جامعه است. از یک سو فرهنگ محسوس ریشه در فرهنگ غیر محسوس دارد و بر آن استوار است و از آن سرچشمه می گیرد و از سوی دیگر فرهنگ غیرمحسوس از تغییرات و تحولات فرهنگ محسوس تاثیر می پذیرد.

۱۱- **هویت فرهنگی یک جامعه چگونه تشکیل می شود؟** پاسخ: دو بعد محسوس و غیر محسوس فرهنگ به کمک یکدیگر هویت فرهنگی یک جامعه را تشکیل می دهد. اگر بعد غیرمحسوس فرهنگ آسیب ببیند هویت فرهنگی جامعه تهدید می شود.

۱۲- **فرهنگ دارای چه سطوحی است؟** پاسخ: ۱- عقاید و باورها: مانند اعتقاد به خداوند و روز مداد. ۲- ارزش ها مانند عدالت آزادی علم و آگاهی و هر آنچه که برای زندگی اجتماعی مفید است. ۳- هنجرها: مانند مقررات و قوانین. ۴- نمادها: یعنی نشانه ها مانند علائم راهنمایی و رانندگی، پرچم، سرود ملی، زنگ مدرسه و ...

۱۳- چه رابطه ای میان سطوح و ابعاد فرهنگ برقرار است؟ پاسخ: فرهنگ دارای دو بعد غیر محسوس و غیر ملموس (ذهنی) و بعد محسوس و ملموس (عینی) است. بعد غیر محسوس فرهنگ شامل عقاید، باورها، آگاهی‌ها ارزش هاست که آنها می‌توانند منجر به ایجاد بعد محسوس فرهنگ یعنی هنجارها، ابزارها، نمادها و جلوه‌های بیرونی و عینی فرهنگ شود

۱۴- به نظر شما هنرستی سبدبافی کدام یک از ویژگی‌های فرهنگ را نمایش می‌گذارد؟ پاسخ
بعد محسوس فرهنگ را نشان میدهد

۱۵- چرا سبک معماری و ساخت و ساز خانه‌های مسکونی امروزه با گذشته‌ها و زمان‌های قدیم متفاوت است؟ پاسخ: چون شیوه زندگی، عقاید، ارزش‌ها، باورها و شکل روابط اجتماعی مردم امروز نسبت به گذشته دارای تفاوت است.

۱۶- چرا روش احترام گذاشتن دو ژاپنی به یکدیگر با شیوه احترام گذاشتن ما به یکدیگر متفاوت است؟ پاسخ: چون عقاید، باورها و فرهنگ دو جامعه دارای تفاوت است بنابراین هنجارهای آنها نیز در زمینه احترام گذاشتن با یکدیگر دارای تفاوت است.

درس دوم از فصل اول

۱- چرا باید فرهنگ را بشناسیم؟ چرا باید پدیده‌های فرهنگی را بررسی و تحلیل کنیم؟ پاسخ: هر انسان و هر کنشگری تحت تأثیر فرهنگ است. کنش اجتماعی نیازمند رابطه است و رابطه نیازمند فرهنگ است. کنش‌ها بر اساس باورها و بر اساس عقاید به وجود می‌آیند فرهنگ عامل تعامل اجتماعی و ارتباط است ما بدون داشتن فرهنگ نمی‌توانیم ارتباط داشته باشیم و بدون ارتباط جامعه به وجود نمی‌آید.

۲- شناخت فرهنگ و پدیده‌های فرهنگی با زندگی فردی و اجتماعی چه ارتباطی دارند؟ پاسخ: بر اساس فرهنگ ما نسبت به خودمان شناخت و هویت پیدا می‌کنیم و بر اساس فرهنگ زندگی اجتماعی و ارتباطات ما شکل می‌گیرد.

۳- منظور از درونی شدن فرهنگ چیست؟ پاسخ: فرهنگ ابتدا خارج از وجود کودک است با نمادها و نشانه‌ها به تدریج در ذهن و هویت او وارد می‌شود و باز تولید می‌شود به این جریان و به این فرآیند و جریان درونی شدن فرهنگ می‌گویند.

۴- در شهر شما مراسم ازدواج چه آداب و رسومی دارد؟ اگر کسی این آداب را نداند یا رعایت نکند چه پیش می‌آید؟ پاسخ: در منطقه‌ها ازدواج مانند دیگر مناطق دارای آداب مخصوص است. مراسم

قباله بران، مراسم حنابندان، مراسم حمام دزده، مراسم پاتختی و... از جمله آدابی هستند که در برنامه های ازدواج منطقه ما رعایت می شود.

اگر کسی آداب و رسوم منطقه خود را رعایت نکند به عنوان فردی هنگارشکن معرفی می شود و در برقراری ارتباط با دیگران دچار مشکل می شود.

۵- چرا همه نسبت به فرهنگ جامعه مسئول هستند؟ پاسخ: چون فرهنگ برآیند نقش آفرینی تمام افراد سازمانها و نهادهای جامعه است. فرهنگ با جامعه و افراد دارای رابطه متقابل است از یک سو افراد و جامعه فرهنگ ساز هستند و از سوی دیگر فرهنگ موجب به وجود آمدن جامعه می شود.

۶- دلایل اهمیت و ضرورت شناخت فرهنگ و تحلیل فرهنگی چیست؟ پاسخ: ۱- فرهنگ موجب جامعه پذیر شدن افراد و شکل دهنده و هویت دهنده به افراد می باشد. ۲- فرهنگ موجب هدفمندی افراد در زندگی می شود. ۳- فرهنگ موجب پویایی حیات اجتماعی می شود. ۴- فرهنگ موجب تقویت هویت ملی و حفظ وحدت ملی می شود. ۵- فرهنگ موجب گسترش جهان اجتماعی می شود. ۶- فرهنگ در آینده بشر تاثیر گذار است.

۷- منظور از اینکه گفته می شود فرهنگ موجب جامعه پذیری و هویت بخشی به افراد است چیست؟ مثال بزنید. پاسخ: فرهنگ موجب می شود که ما با نقش ها نمادها ، ارزش ها و ساختار اجتماعی آشنا شویم و بتوانیم ارتباط اجتماعی مناسب تری را برقرار کنیم. فرهنگ مشخص می کند که چه چیزی خوب است و چه چیزی خوب نیست . فرهنگ بر سلیقه ها بر زبان بر اندیشه ها و ملک های ارزیابی ما تاثیر گذارد.

۸- منظور از اینکه گفته می شود فرهنگ هدفمندی در زندگی انسانها را به وجود می آورد چیست؟ پاسخ: فرهنگ ارزش ها را می شناساند. نگرش به افراد می دهد. فرهنگ، ارزش ها، نگرش ها، شیوه جام پذیری، انتخاب ها و اولویت ها را برای ما به وجود می آورد.

۹- اگر فرهنگ جامعه با اهداف مادرزندگی مخالفت داشته باشد چه اثراتی از خود به جای می گذارد؟ پاسخ: موجب عدم موفقیت و پیشرفت ما در زندگی می شود.

۱۰- چگونه فرهنگ موجب پویایی و حیات اجتماعی می شود؟ پاسخ: تمام نهادهای اجتماعی ریشه در فرهنگ دارند و بر اساس فرهنگ می توانند به سازماندهی خود بپردازند. مثلاً در فرهنگ اسلامی نهاد اقتصاد دارای مفاهیم زربا، عقود اسلامی، خمس، زکات ، بانکداری اسلامی و ... است . نهاد خانواده، نهاد سیاست، نهاد آموزش نیز تحت تأثیر مفاهیم اصیل اسلامی قرار می گیرد. و حتی شکل گیری این نهادها برگرفته از ارزش های دینی است. مثلاً وقتی که زوجی می خواهد تشکیل خانواده بدنهند بر اساس ارزش های دینی پیوند (عقد) می بندند.

۱۱- آیا حفظ حیات اجتماعی و جلوگیری از آسیب‌های اجتماعی بدون شناخت فرهنگ ممکن است؟ پاسخ: خیر بدون فرهنگ ارتباط اجتماعی شکل نمی‌گیرد و بدون ارتباط اجتماعی حیات اجتماعی به وجود نمی‌آید.

۱۲- منظور از صیانت از فرهنگ چیست؟ پاسخ: صیانت از فرهنگ، یعنی ما از بنیان‌های محسوس و غیر محسوس فرهنگ نگهداری کنیم و میراث فرهنگی از جمله آثار مکتوب، قهرمانان، اسطوره‌ها، ادبیات و زبان را پاسداری و نگهبانی کنیم

۱۳- چگونه فرهنگ موجب گسترش جهان اجتماعی می‌شود؟ پاسخ: فرهنگ زمینه ساز ارتباط ما با گذشتگان، معاصران و آیندگان است. مثلاً ارتباط با شخصیت‌های مثبت و منفی در تاریخ ارتباط با گذشتگان است. تحسین کسانی که به خاطر نسل‌های آینده خود را به زحمت می‌اندازد یا در مصرف منابع صرفه‌جویی می‌کنند ارتباط با آیندگان است. وقتی که سبک زندگی خودمان را بر اساس معاصران مان به وجود می‌آوریم نوعی ارتباط و گسترش اجتماعی محسوب می‌شود

۱۴- رسانه‌های جمعی در گسترش جهان اجتماعی چه نقش‌هایی دارند؟ پاسخ: ۱- موجب شناخت مواريث گذشتگان می‌شود ۲- موجب شناخت سبک زندگی و ارزش‌های معاصران می‌شود ۳- موجب شناخت شرایط زیست فرهنگی و اجتماعی آیندگان می‌شود.

۱۵- فرهنگ در زندگی آینده بشر چه تاثیراتی دارد؟ پاسخ: ۱- حرکت و توسعه فناوری در بعد محسوس فرهنگ ۲- تعالی فکری و مذهبی در بعد غیرمحسوس فرهنگ ۳- افزایش علم و آگاهی عقلانیت و معنویت ۴- توسعه فرهنگی که پایه توسعه اقتصادی، اجتماعی و سیاسی است ۵- ممکن است موجب رشد آسیب‌های اجتماعی مانند اعتیاد طلاق بزهکاری استثمار و غیره شود.

۱۶- تولید و ترویج لطیفه‌های قومی و طنز‌های مخرب علیه شخصیت‌ها و قهرمانان ملی و اقوام و گروه‌های مختلف به ویژه در فضای مجازی چرا و چگونه انجام می‌شود؟ تاثیر منفی آنها بر تضعیف وحدت ملی و انسجام اجتماعی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ پاسخ: متاسفانه انتشار چنین فعالیت‌هایی در شبکه‌های مجازی یا در سایر بخش‌های فرهنگی، موجب کاهش هویت ملی، انسجام و وحدت ملی می‌شود. در سرزمین ایران اقوام و گروه‌های مختلفی زندگی می‌کنند که دامن زدن به تفاوت های قومی، انسجام ملت را کاهش می‌دهد.

۱۷- عبارت انقلاب اسلامی یک انقلاب فرهنگی است به چه معناست؟ چه تاثیرات و پیامدهایی دارد؟ پاسخ: انقلاب اسلامی ۵۷ در ایران انقلابی اقتصادی نبود بلکه انقلابی فرهنگی بود که موجب ایجاد تغییرات عمدی در گرایش‌ها، معانی و ارزشهای اجتماعی شده است.

درس سوم از فصل اول

۱- **مطالعات فرهنگی** به چه معنا است؟ پاسخ: مجموعه بررسی‌های انتقادی درباره فرهنگ عمومی، مسائل روزمره زندگی، وضعیت فرهنگی جهان‌های اجتماعی

۲- **هدف مطالعات فرهنگی چیست؟** پاسخ: شناسایی نقاط قوت و ضعف فرهنگ افراد و جهان‌های اجتماعی، تا زندگی روزمره انسانی تر شود.

۳- **مطالعات فرهنگی شامل چه موضوعاتی می‌شود؟** پاسخ: ۱- تعامل، تأثیر و نفوذ رسانه‌های جمعی در نهادهای اجتماعی ۲- شناسایی تنوع فرهنگی جهان ۳- تعامل خرد فرهنگ‌ها و تعامل فرهنگی در سطح بین‌الملل ۴- گسترش مهاجرت در سطح روستاهای شهرها و خارج از کشور ۵- اختلافات فرهنگی ۶- کشف روابط فرهنگی با پدیده‌های نژاد، جنسیت، طبقات اجتماعی، زبان، مذهب، حاکمیت و قدرت

۴- **چه رشته‌های دانشگاهی در حوزه فرهنگ و موضوعات فرهنگی در سطح کارشناسی کارشناسی ارشد و دکترا در دانشگاه‌های کشور وجود دارد؟** پاسخ: رشته مطالعات فرهنگی، جامعه‌شناسی فرهنگی، مطالعات زنان، زنان و توسعه و....

۵- **منظور از سواد فرهنگی چیست؟** پاسخ: مجموعه‌ای از شناخت‌ها و توانایی‌های اساسی افراد برای درک عناصر مسایل هویت و تحلیل فرهنگی و چگونگی برقراری ارتباط با دیگران

۶- **سواد فرهنگی چه اثرات و پیامدهای در سطح جامعه دارد؟** پاسخ: ۱- توانایی شناخت سطوح مختلف فرهنگ (یعنی عقاید ارزش‌ها که لایه عمیق هستند و هنجارها و نمادها که لایه سطحی فرهنگ هستند) ۲- کمک به رفتار اجتماعی مناسب در موقعیت‌های مختلف جامعه ۳- توان نقد و تحلیل پدیده‌های فرهنگی مانند فیلم، کتاب و سایر پدیده‌های فرهنگی ۴- تعامل سازنده و مفید اجتماعی فرهنگی

۷- **منظور از رویکرد فرهنگی چیست؟** پاسخ: نگریستن به همه پدیده‌ها از منظر (دیدگاه) فرهنگ، تجزیه و تحلیل پدیده‌ها با معیار فرهنگ و شاخص‌های فرهنگی

۸- چگونه رویکرد فرهنگی به پیشرفت و تعالی جامعه می انجامد؟ پاسخ: اخلاق، ادب، علم، قانون‌گرایی و عدالت شاخص‌های مهم فرهنگی هستند که به واسطه آنها جامعه به تعالی و پیشرفت می‌رسد.

۹- چگونه ممکن است جامعه دچار سیر قهقهای شود؟ پاسخ: بی نظمی، قانون‌گریزی، فردگرایی، دروغگویی، خودخواهی (همانند فرعون رفتار کردن و فقط رفتار خود را صحیح دانستن)، منفعت‌گرایی در جامعه به صورت ارزش درآمده باشند.

۱۰- فروش محصولات خارجی چه تأثیرات فرهنگی و اجتماعی از خود به جای می‌گذارد؟ پاسخ: گاهی شیوه استفاده از وسایل و محصولات تولیدی جدید، می‌تواند بازتاب‌های فرهنگی و اجتماعی داشته باشد مثال بارز آن فناوری‌های ارتباطی می‌باشد.

۱۱- چرا در اکثر کشورها مصرف کالاهای داخلی حتی با کیفیت پایین‌تر بر مصرف کالاهای خارجی ترجیح دارند؟ پاسخ: به دلایل اقتصادی و دلایل فرهنگی اجتماعی، در بعد اقتصادی: به علت کمک به تولید و کاهش بیکاری و افزایش درآمد ملی و در بعد اجتماعی و فرهنگی: بومی سازی تولیدات است.

۱۲- چرا فرهنگ‌ها در سطح جهانی با یکدیگر متفاوت هستند؟ پاسخ: زیرا جوامع مختلف در باورها، ارزش‌های انسانی، عمل و هنجار دارای ویژگی‌ها و تفاوت‌هایی هستند.

۱۳- باورها و ارزش‌ها با عمل چه ارتباطی می‌توانند داشته باشند؟ در این خصوص مثال بزنید؟ پاسخ: هرچقدر باورها و ارزشها عالی‌تر باشند و به صورت عملی در بیانند موقعيت‌های بزرگتری به وجود می‌آیند. نمونه بارز آن فعالیت‌های آزادی بخش نلسون ماندلا در آفریقای جنوبی بود. زمانی که پنجره کوچک سلول هم باز می‌شود من روشنایی و امید را می‌بینم ولی زندانیانم تاریکی و نالمیدی را می‌بینند.

۱۴- رشته تحلیل فرهنگی چیست؟ پاسخ: حوزه میان رشته‌ای که کنش‌های اجتماعی و پدیده‌های فرهنگی را تبیین، تفسیر و بررسی می‌کند.

۱۵- برای تحلیل فرهنگی دقیق به چه مهارت‌هایی نیاز است؟ پاسخ: ۱- مهارت شناسایی نمادهای فرهنگی و تفسیر آنها ۲- توانایی ذهنی در رویارویی با مشکلات و چالش‌های مادی و معنوی زندگی

۱۶- هدف تحلیل فرهنگی چیست؟ پاسخ: ۱- شناخت مفاهیم و پدیده‌های فرهنگی ۲- نگاه به زندگی روزمره از منظر فرهنگی ۳- تشخیص مسائل فرهنگی و چاره‌اندیشی برای آنها و مسئولیت پذیری

۱۷- مفاهیم مطالعه فرهنگ با مطالعات فرهنگی و تحلیل فرهنگی چه تفاوت‌هایی دارد؟ پاسخ:

مطالعه فرهنگ، توصیف و تبیین ویژگی‌های فرهنگ است. مطالعات فرهنگی بررسی تحلیل و نقد فرآیند پدیده‌های فرهنگی به صورت عام است. ولی تحلیل فرهنگی سنت علمی است که از پدیده‌های اجتماعی فهم فرهنگی به جای می‌گذارد. علل وجودی پدیده‌ها را با رویکرد فرهنگی تحلیل می‌کند. (به عبارت ساده‌تر مطالعه فرهنگ صرفاً توصیف است ولی مطالعات فرهنگی فرآیند فرهنگ را بررسی می‌کند و تحلیل فرهنگی سعی می‌کند که با رویکرد فرهنگی پدیده‌ها را مورد تحلیل و مقایسه و بررسی قرار دهد).

۱۸- چرا گردشگران خارجی تمایل بیشتری به بازدید از موزه‌ها و آثار باستانی ایران دارند؟ پاسخ:

علت تنوع ویژگی‌های فرهنگی جامعه ایران که خارجی‌ها نسبت به آن علاقمند هستند.

۱۹- چگونه می‌توان از ظرفیت علاقه‌مندی گردشگران خارجی به موزه‌های ایران برای رشد اقتصادی کشور از آن استفاده کرد؟ پاسخ: با معرفی و تبلیغات فضای فرهنگی کشور و رونق فعالیت‌های موزه‌ها و نگهداری بهتر آثار باستانی

پرسش‌های درس اول فصل دوم

۱- آیا فرهنگ ثابت است یا متغیر است؟ پاسخ: فرهنگ هم عناصر ثابت دارد و هم عناصر متغیر مثلاً یکی از عناصر ثابت ایرانی‌ها خداجو بودن آنهاست که تقریباً در طول تاریخ همیشه بوده است ولی برخی از نمادها، هنجرها، الگوهای رفتاری ایرانیان، مصادیق فرهنگ، مانند معماری پوشش تغذیه، سبک زندگی در طول تاریخ تغییر داشته است.

۲- نیازهای انسان به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ پاسخ: ۱- نیازهای ثابت: نیازهایی هستند که بدون زمان، مکان، جنسیت و مواردی از این قبیل هستند و به عبارتی ذاتی انسان هستند. (جز خصوصیات اصلی وجود آدمی است). مانند امنیت، احساس آرامش، میل به محبت و دوستی، نیاز به خودشکوفایی، عدالت خواهی، پرسشگری زیبا دوستی ۲- نیازهای متغیر این نیازها تحت تاثیر شرایطی مانند جنسیت، محل جغرافیایی گروه قومی تغییر پیدا می‌کند مانند پوشاش، معماری، تغذیه

۳- آیا روش زندگی گذشتگان و نیاکان با روش زندگی کنونی ما یکسان بوده است؟ پاسخ: در برخی از اصول مانند خداجو بودن، عبادت کردن و مواردی از این قبیل ما دارای شباهتی‌های بسیاری با آنها هستیم ولی از نظر نمادها، هنجرها و الگوهای رفتاری و آداب و رسوم قطعاً دارای تفاوت‌های بسیاری هستیم. مثلاً آداب و رسوم ازدواج و عزاداری در دوران گذشته با شکل زندگی کنونی متفاوت بوده است. امروزه آداب ازدواج و عزاداری نسبت به گذشته مختصر تر برگزار می‌شود و در گذشته به علت فرصت بیشتری که در زندگی داشتند آداب و رسوم گسترده‌تر و شاخ و برگ بیشتری داشته است.

۴- چه عناصری در مراسم ازدواج و عزاداری نیاکان ما تاکنون ثابت باقی مانده است؟ و کدام عناصر فرهنگی در مراسم ازدواج و عزاداری گذشتگان نسبت به امروزه دچارتغییر شده است؟ پاسخ: پیش قدم شدن خانواده پسر در امر خواستگاری و انجام خواستگاری از طریق پسر همچنان در طول تاریخ ثابت باقی مانده است ولی شکل و نوع اهداء هدایا و برگزاری آداب جشن تفاوت‌های بسیاری کرده است. در خصوص عزاداری نیز همراهی مردم در تشییع پیکر جان باخته و انجام مراسم ختم و نیایش در اماکن مذهبی در طول تاریخ برای ما ایرانی‌ها ثابت بوده است ولی میزان، زمان و مکان عزاداری در طول تاریخ با تغییراتی روبرو بوده است.

۵- آیا همانطور که ذائقه غذایی افراد جامعه تغییر می‌کند ذائقه فرهنگی جامعه نیز تغییر می‌کند؟ پاسخ: ابعاد محسوس و لایه‌های سطحی فرهنگ دائماً در حال تغییر است مثلاً نمادها، الگوهای عمل، ابزارها، سیک زندگی، ولی بعد غیرمحسوس و بنیادین فرهنگ چون بیشتر با نیازهای ذاتی انسان در ارتباط است به کمتر دچار تغییر می‌شوند. مثلاً ایرانی‌ها همیشه خدا جو عدالت محور و آزادی طلب بوده‌اند.

۶- تغییرات فرهنگی به چند صورت ممکن است روی دهنند؟ پاسخ: گاهی آرام و به تدریج صورت می‌گیرد و جامعه با آن سازگار می‌شود و گاهی ناگهانی و سریع روی می‌دهد.

۷- **تغییر فرهنگی با تحول فرهنگی چه تفاوت‌هایی دارد؟** پاسخ: دگرگونی در لایه‌های سطحی فرهنگ مانند دگرگونی در نماد‌ها هنجارها، ابزارها مادی فرهنگ، الگوهای رفتاری نشان دهنده تغییر فرهنگی است ولی اگر لایه‌های بنیادین فرهنگ دگرگون شود یعنی آرمان‌ها، عقاید، باورها و ارزشها (ریشه‌های فرهنگ) عوض شوند این دگرگونی، تحول فرهنگی نامیده می‌شود.

۸- عدم درک به موقع تحولات فرهنگی چه نتایجی در جامعه از خود به جای می‌گذارد؟ پاسخ: موجب ناتوانی مدیریت تغییر و تحولات فرهنگی شده و این عدم مدیریت صحیح به تحجر و عقب ماندگی جامعه منجر می‌شود.

۹- **تحول فرهنگی در جامعه چه نتایجی از خود به جای می‌گذارد؟** پاسخ: تحول فرهنگی موجب دگرگونی در همه ارکان فرهنگ می‌شود و هویت اجتماعی و هویت فرهنگی جامعه را دگرگون می‌کند. به عبارتی در بلند مدت موجب می‌شود که ارزش‌های بنیادین و غیر محسوس فرهنگ عوض شود.

۱۰- ورود تلفن همراه به زندگی کدام بخش از زندگی ما را تغییر داده است؟ آیا در سطح فرهنگ محسوس و ملموس تأثیر گذاشته است یا فرهنگ غیر محسوس و نامحسوس را هم متأثر کرده است؟ آیا زمینه‌ساز تغییر فرهنگی است یا باعث تحول فرهنگی هم می‌شود؟ پاسخ: ورود تلفن همراه به زندگی ما ایرانی‌ها در ابتدا در ابعاد محسوس فرهنگ (نمادها، هنجارها و مناسبات) تغییر به وجود آورده است ولی ممکن است به تدریج در طول زمان اعتقادات مردم را نسبت به برخی از ارزش‌ها و اصول فرهنگی خود دچار دگرگونی کند در این صورت با تحول فرهنگی روبرو شده‌ایم.

۱۱- عوامل موثر بر تغییرات و تحولات فرهنگی را نام ببرید :پاسخ:۱- نوجویی و نوآوری ۲- پذیرش

اجتماعی و فرهنگی ۳- طرد اجتماعی و فرهنگی ۴- تلفیق و انطباق

۱۲- هر یک از عوامل موثر بر تغییرات و تحولات فرهنگی توضیح دهید و مثال بزنید؟ پاسخ: ۱- مثلاً کنچکاوی و میل به کشف و اختراع موجب شده است که وسایل جدیدی مانند تلفن همراه وارد زندگی بشر شود و تغییرات و تحولات را به دنبال داشته باشد(نوجویی و نوآوری) . ۲- عناصر جدید فرهنگی بر اساس نوآوری یا مبادله فرهنگی با جوامع دیگر وارد جامعه شود و موجب تحول فرهنگی شود(پذیرش اجتماعی و فرهنگی) ۳- عنصر جدید فرهنگی برای مدتی پذیرفته شود ولی به تدریج آن کنار گذاشته شود و ترس شود مثلاً نمادها و هنجارهای مانند وزارت خانه پست و تلگراف و تلفن که به وزارت ارتباطات تغییر شکل داد.(طرد اجتماعی و فرهنگی) ۴- عناصر فرهنگی جدید نیاز به زمان دارند تا در جامعه با فرهنگ سازگار شوند مثلاً ورود تلفن همراه و ایجاد مشاغل جدید و حذف بسیاری از مشاغل ثابت یا مثلاً ورود ماشین و خودرو و حذف برخی از مشاغل مربوط به گاری و درشکه (تلفیق و انطباق)

۱۳- چه نمادها و هنجارهای در زندگی ما ایرانیها در طول زمان طرح و کنار گذاشته شده‌اند؟ و چه نمادها و هنجارهای مجدداً به زندگی ما را پیدا کرده‌اند؟ پاسخ: بسیاری از نمادها و هنجارهای شغلی در طول زمان دچار تغییر شده‌اند به عنوان مثال ما مشاغلی مانند درشکه چی یا کارگر تلگرافخانه نداریم و حذف شده‌اند. در سال‌های اخیر برخی از جوانان به دنبال استفاده مجدد و بازآفرینی برخی از نمادهای^۱ زرتشتی مانند فرهر در زندگی خود هستند یا به طالع بینی و پیشگویی و فال قهوه و مواد از این قبیل می‌پردازنند.

۱۴- **تأخر فرهنگی چیست؟** پاسخ: تأخیر فرهنگی یا واپس ماندگی فرهنگی نوعی عدم تعادل فرهنگی به حساب می‌آید و یعنی فاصله بین عناصر و اجزاء محسوس فرهنگ با ارزش‌ها عقاید و باورهای فرهنگی. بعضی از عناصر فرهنگی نظیر فنون و ابزارهای مادی زودتر از اندیشه‌ها و عقاید یا سازمان‌های اجتماعی پذیرفته شود مثلاً تلفن همراه وارد زندگی می‌شود ولی شیوه صحیح استفاده آن از نظر ارزش‌ها رعایت نمی‌شود. مثلاً منزل مادر بزرگ رفته ایم و به جای صحبت با مادر بزرگ سرمان در گوشی تلفن است. رانندگی می‌کنیم ولی با شتاب آب چاله‌ها را به اطرافیان می‌پاشیم.

۱۵- چرا پذیرش و تغییرات بعد محسوس فرهنگ سریعتر انجام می‌شود و ولی سرعت دگرگونی فرهنگی غیرمحسوس (ارزش‌ها و عقاید) به کندی انجام می‌شود؟ پاسخ: زیرا تحولات فرهنگی در ارزش‌ها و عقاید بنیادین بسیار کند است و نسبت به این دگرگونی و تغییرات مقاومت فرهنگی صورت می‌گیرد ولی پذیرش اشکال محسوس و مادی فرهنگ ساده‌تر و سریع‌تر انجام می‌شود.

۱- آیا شما دارای ارتباط فرهنگی هستید؟ پاسخ: بله من با باورها، ارزش‌ها، اخلاق و رفتار دوستانه که دارم با از اطرافیانم ارتباط فرهنگی دارم.

۲- اگر ارتباط خود را قطع کنیم چه اثراتی دارد؟ پاسخ: اثرپذیری و اثرگذاری ما در روابط اجتماعی کاهش می‌یابد.

۳- ارتباط اجتماعی چیست؟ پاسخ: انتقال پیام‌ها و معانی به کمک نمادها، ارتباط یک کنش اجتماعی است که ما را به گروه‌ها و شبکه‌های اجتماعی پیوند می‌دهد.

۴- مراتب ارتباطات انسانی در بستر فرهنگی جامعه چگونه است؟ پاسخ: ارتباطات از خانواده آغاز می‌شود و به گروه دوستان می‌رسد و روز به روز گسترش می‌یابد. امروزه با استفاده از رسانه‌های جمعی به کل جامعه و سراسر جهان تسری می‌یابد.

۵- نحوه تکوین هویت ما به چه چیزی وابسته است؟ پاسخ: نحوه تکوین هویت ما به میزان و چگونگی برقراری ارتباطات ما و ساختن شبکه‌های ارتباطی وابسته است.

۶- میزان و نحوه ارتباط ما با دیگران چه تاثیر در موفقیت مان دارد؟ پاسخ هرچه ارتباط ما با دیگران آگاهانه‌تر، دقیق‌تر، صمیمی‌تر و صادقانه‌تر باشد موفقیتم فزون تر و پایدارتر خواهد بود.

۷- یادگیری و شکل‌گیری آگاهی و شخصیت انسان چگونه انجام می‌شود؟ پاسخ: از طریق ارتباط با دیگران انجام می‌شود از خانواده تا دوستان و هم محله‌ای‌ها

۸- از نظر اجتماعی انسان سالم چیست؟ پاسخ: انسانی است که توانایی برقراری ارتباط سالم با دیگران را دارد.

۹- روابط اجتماعی در سلامت انسان یا به وجود آمدن بیماری‌ها و آسیب‌های روانی اجتماعی چه نقشی دارد؟ پاسخ: انسان‌های منزوی و فاقد روابط اجتماعی، از آرامش و آسایش لازم در زندگی فردی و اجتماعی برخوردار نیستند و در معرض انواع بیماری‌ها و آسیب‌های روانی و اجتماعی قرار دارند.

۱۰- از نظر روابط اجتماعی جوامع موفق دارای چه ویژگی‌هایی هستند؟ پاسخ: جوامع موفق جوامعی هستند که با رعایت مبانی و اصول فرهنگی خویش توانایی برقراری ارتباط با دیگران را دارند.

۱۱- تعالی و تکامل فرهنگ به چه عاملی وابسته است؟ پاسخ: به ارتباطات اجتماعی و فرهنگی وابسته است.

۱۲- مهارت‌های ارتباطی کدامند؟ برای برقراری یک ارتباط موثر و موفق چه مهارتی را باید کس کرد؟ و چه اصول و ضوابطی را باید رعایت کرد؟ آسیب‌های ارتباطات بی قيد و شرط کدامند؟ پاسخ: ارتباط اجتماعی باید دو سویه و دو طرفه باشد و ارتباط یک طرفه و بی قيد و شرط آسیب‌زا است. ارتباط اجتماعی یک طرفه موجب می‌شود که هویت فرهنگی جامعه دچار آسیب شود.

۱۳- چرا ارتباطات فرهنگی میان جوامع مهم است؟ پاسخ: جهت حفظ هویت فرهنگی و پویایی فرهنگ

۱۴- روش های ارتباطات فرهنگی در گذشته چگونه بوده است؟ پاسخ :کوچ، تبلیغات مبلغان مذهبی، جنگ، تجارت و گردش موجب می شد تا ارتباطات فرهنگی بین جوامع رشد کند.

۱۵- امروزه روش‌های ارتباطات فرهنگی بین جوامع بیشتر چگونه است؟ پاسخ: رسانه ها و فناوری ها، نهادهای آموزشی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، مهاجرت، گردشگری

۱۶- پدیده کار فصلی و مهاجرت از روستا به شهر از منظر فرهنگی چگونه است؟ چه آثار مثبت یا منفی دارد؟ پاسخ: کار فصلی و مهاجرت از روستا به شهر در بعد مثبت موجب افزایش اشتغال و ارتباط فرهنگی روستاییان با شهر می شود. از نظر منفی کار فصلی و مهاجرت به شهر: مشکلات سکونت، حاشیه‌نشینی و تضاد و تعارض فرهنگی

۱۷- انواع ارتباطات فرهنگی میان جوامع چگونه است؟ پاسخ: ارتباطات فرهنگی بین جوامع گاهی مثبت است که جنبه اشاعه فرهنگی و تبادل فرهنگی دارد و گاهی منفی و مخرب است که جنبه سلطه گرانه دارد.

۱۸- اشاعه فرهنگی چیست؟ مثال بزنید: پاسخ: سرایت طبیعی عناصر فرهنگی در طول زمان از یک جامعه به جامعه دیگر اشاعه فرهنگی است. مثلاً آداب و رسوم، سنت ها، روش ها، ضرب المثل ها، قصه ها، ابزار غذاها، پوشاسک، شیوه مسکن می تواند از یک جامعه به جامعه دیگر انتقال یابد.

۱۹- در اشاعه فرهنگی چه عواملی موثر است؟ پاسخ: تمایل و ارتباط دو عنصری هستند که موجب وام‌گرفتن و سرایت عناصر فرهنگی از یک جامعه به جامعه دیگر می شود که به خاطر جذابیت و قدرت یکی از آنهاست که به صورت آزادانه انجام می شود. مثلاً ورود کلمات از یک زبان به زبان دیگر (البته وام‌گرفتن عناصری که با عناصر بنیادین فرهنگ خودی مطابقت داشته باشد.)

۲۰- گسترش حجاب و پوشش اسلامی در کشورهای اروپایی چرا اتفاق می افتد؟ علت استقبال زنان و دانشجویان غربی از این نوع پوشش چیست؟ چرا برخی از حکومت ها و دولت های اروپایی از ورود دانشجویان محجبه به دانشگاه ها جلوگیری می کنند؟ پاسخ: برخی از مردم اروپا دارای ارزش ها و فرهنگ دینی اسلامی هستند بنابراین پوشش و حجاب اسلامی را رعایت می کنند. زنان مسلمان اروپایی فکر می کنند که با رعایت حجاب می توانند از امنیت اجتماعی بیشتر برخوردار باشند و می توانند ارزش‌های اجتماعی خود را به اطرافیان نشان دهند. البته برخی از حکومت ها و دولت های اروپایی از ورود دانشجویان محجبه به دانشگاه ها جلوگیری می کنند چون فکر می کنند که استفاده از حجاب نوعی تبلیغات دینی محسوب می شود و ارزش های اروپایی را مورد هجوم قرار می دهد.

۲۱- محل زندگی شما مهاجر پذیر است یا مهاجر فرست؟ در محل سکونت شما چه اقوامی زندگی می کنند؟ و چه خرده فرهنگ هایی دارند؟ مهاجران و اقوام مختلف چه عناصری را اشاعه می دهند؟ تبادل فرهنگی بین آنها چگونه اتفاق می افتد؟ پاسخ: شهرستان محل سکونت ما از برخی از مناطق روستایی و مناطق همچو اینجا مهاجر می پذیرد و به شهر اصفهان و شهرهای بزرگ تر و پایتخت کشور مهاجر می فرستد. در شهرستان محل سکونت ما اقوام ترک لر فارس زندگی می کنند. هر کدام از این اقوام دارای خرده فرهنگ هایی هستند. برخی از آداب و رسوم مانند جشن ها مراسم ازدواج و عزاداری را نشان می دهند. برخی از واژه ها و ضرب المثلها بین این اقوام تبادل می شود.

۲۲- حدیث پیامبر اکرم در زمینه علم آموزی از دیگران اطلب العلم ولو به الصين از منظر تبادل فرهنگی چگونه است؟ پاسخ: نشان دهنده ای اهمیتی است که اسلام برای تبادل فرهنگی و جذب ویژگی های مثبت دیگر فرهنگها، قائل است.

۲۳- آیا اسلام موافق تبادل فرهنگی است؟ پاسخ: بله اول اروپاییان از اسلام خیلی از پدیده های فرهنگی را دریافت کردند امروزه مسلمانان از اروپا بخش محسوس فرهنگ را دریافت کرده اند.

۲۴- سلطه فرهنگی و تهاجم فرهنگی چیست؟ پاسخ: هجوم و سرایت یکجانبه عناصر و پدیده های فرهنگی از یک فرهنگ و فرهنگی دیگر با استفاده از برتری فناوری و قدرت سیاسی اقتصادی اجتماعی و نظامی

۲۵- سلطه فرهنگی و تهاجم فرهنگی چه اثراتی از خود در جامعه به جای می گذارد؟ پاسخ: موجب تخریب و نابودی فرهنگ مقابله می شود هویت فرهنگی جامعه مقابل از بین می رود زیرا که از روش های برنامه ریزی شده و تحملی استفاده می کنند.

۲۶- مهاجم فرهنگی کیست؟ پاسخ: مهاجم فرهنگی کسی است که در صدد سلطه فرهنگی است.

۲۷- چرا سلطه فرهنگی از سایر سلطه های نظامی سیاسی اقتصادی پیچیده تر و خطرناک تر است؟ پاسخ: زیرا هویت یک ملت را نشانه می گیرد.

۲۸- تهاجم فرهنگی چگونه صورت می گیرد پاسخ بازی با آرایی و جذاب سازی فرهنگ خویش سعی بر جلب نظر و اندیشه نیروهای رقیب می نمایند تا آنان با اختیار و انتخاب خود و یا با اجراء اکراه فرهنگ محسوس و غیر محسوس سلطه گر را بپذیرند.

۲۹- کشورهای اروپایی و آمریکایی کدام بخش از فرهنگ مثبت خود را کمتر برای دیگر اقوام ارائه می دهند؟ و کدام بخش را بیشتر ترویج می کنند؟ پاسخ: ترویج ویژگی های مثبت فرهنگ مانند روحیه وقت شناسی، وجود کاری، کنجکاوی علمی کمتر پرداخته می شود ولی بیشتر به ترویج لاابالی گری فرهنگی می پردازند.

۳۰- منظور از امپریالیسم چیست؟ و انواع امپریالیسم را نام ببرید پاسخ: مجموعه اقداماتی که موجب ایجاد و تقویت رابطه بین سلطه گر و سلطه پذیر می شود. امپریالیسم سیاسی، اقتصادی، نظامی، فرهنگی

۳۱- **امپریالیسم فرهنگی چیست؟** پاسخ: انحصار علمی، آموزشی، فرهنگی که نوعی استعمار فرانو است.

۳۲- امپریالیسم اقتصادی یا استعمار نو چیست؟ پاسخ: تسلط یکسویه بر بازار، مواد اولیه و نیروی کار دیگر جوامع

۳۳- جهت جلوگیری از ایران هراسی و اسلام هراسی چه باید کرد؟ پاسخ: باید به ارزش های اسلامی و ایرانی خود پایبند باشیم تا در عمل آنان متوجه پیشرفت و اثرات مثبت فرهنگ ما در داخل و خارج شوند.) گاهی متسافنه ما در عمل به ارزشها اصیل دینی و ایرانی خود پایبند نیستیم و موجب می شود که از توسعه حقیقی برخوردار نباشیم)

۳۴- دو نمونه از هجوم فرهنگی نظام سلطه علیه انقلاب اسلامی ایران در دهه های گذشته بیان کنید. این هجوم به کدام یک از سطوح فرهنگ و لایه های آن بیشتر پرداخته است؟ چرا؟ هجوم به لایه های عمیق فرهنگ دچار دگرگونی شدند سایر لایه ها به آسانی دچار دگرگون می شوند و فرهنگ اسلامی ایرانی دچار دگرگونی می شود. یکی از نمونه های آن انتشار کتاب آیات شیطانی اثر سلمان رشدی و نمونه دیگر آن ارائه انواع بازی های رایانه ای و تولید فیلم های ضد ایرانی اسلامی است

۳۵- منظور از دیپلماسی فرهنگی چیست؟ پاسخ: مبادله ایده ها، اطلاعات، هنر، نحوه زندگی، نظام ارزشی و سنت ها و اعتقادات به منظور دستیابی به مفاهیم مشترک و تقویت تفاهم متقابل میان ملت ها و کشورهای دیپلماسی فرهنگی نوعی قدرت نرم در سیاست خارجی است.)

۳۶- انواع دیپلماسی فرهنگی و دیپلماسی نرم را نام ببرید؟ پاسخ: دیپلماسی عمومی، دیپلماسی رسانه ای، دیپلماسی آموزشی، دیپلماسی اقتصادی

۳۷- دولت ها در دیپلماسی فرهنگی چگونه اقدام می کنند؟ پاسخ: به منظور تامین منافع ملی و با استفاده از ابزارهای فرهنگی و با بهره مندی از ظرفیت بخش غیردولتی به معرفی و انتقال فرهنگ و تمدن سرزمین خود به مردم سایر کشورها می پردازند.

۳۸- **دیپلماسی فرهنگی چه اثراتی دارد؟** پاسخ: دیپلماسی فرهنگی موجب گسترش ارتباطات میان مردم کشورهای مختلف می شود و زمینه برقراری روابط مستحکم و دوستانه میان آنها را فراهم می آورد.

۳۹- دیپلماسی فرهنگی چه تفاوتی با دیپلماسی سیاسی دارد؟ پاسخ: دیپلماسی فرهنگی بر خلاف دیپلماسی سیاسی الزاماً متکی و وابسته به دولت‌ها نیست و توسط دولت‌ها انجام نمی‌شود بلکه بیشتر ملت‌ها با استفاده از ابزار و روش‌هایی مانند موسسات و تشکل‌های غیردولتی نهادهای مدنی میراث فرهنگی جشنواره‌های بین‌المللی ورزشی فرهنگی و هنری و... به ارتباطات فرهنگی با هم می‌پردازند.

۴۰- نظام سلطه از پروژه جهانی سازی چه اهدافی را دنبال می‌کند؟ و دیپلماسی فرهنگی در این مسیر بر چه اصول و راهکارهایی باید پایبند باشد؟ پاسخ: نظام سلطه با طراحی و اجرای پروژه جهانی سازی در صدد است تا فرهنگ و اندیشه خود را بر جهان حاکم کند. بنا براین اساس دیپلماسی فرهنگی و گسترش آن در عصر جدید بر نفی جهانی سازی و حاکمیت فرهنگ نظام سلطه بر جهان استوار است و با به رسمیت شناختن و احترام به فرهنگ‌های دیگر زمینه تعاملات و تبادلات فرهنگی را بین کشورها و ملت‌ها فراهم می‌آورد.

۴۱- کدام یک از محصولات و مولفه‌های فرهنگی استان ما قابلیت انتشار تا در سایر استان‌ها را دارد؟ و چگونه می‌توان از ظرفیت آنها برای حفظ و ارتقای منافع ملی استفاده کرد؟ پاسخ: هنر، صنایع دستی، معرفی میراث فرهنگی و... از جمله مواردی است که می‌توانیم آنها را انتشار دهیم.

درس سوم از فصل دوم

۱- ویژگی بارز انسان‌کنونی در عصر ارتباطات چیست؟ پاسخ: نگاه به دنیا از دریچه رسانه.

۲- منظور از عصر اطلاعات چیست؟ پاسخ: گسترش سریع شبکه‌های اطلاعاتی، ذخیره و انتقال حجم وسیع داده‌ها، گسترش پیام‌های فرهنگی.

۳- چه میزان از وقت خود را در فضای مجازی سپری می‌کنید؟ این حضور چه تاثیری بر فعالیت‌های آموزشی و پرورشی شما دارد؟ چه تاثیری بر مناسبات فرد با خانواده و دوستانتان به جای می‌گذارد؟ پاسخ: نسبت به گذشته میزان زمانی استفاده از شبکه‌های مجازی افزایش یافته است و گاهی ممکن است در فعالیت‌های آموزشی و پرورشی ما فرصت‌های را در اختیارمان بگذارد و بتوانیم به کمک شبکه‌های مجازی به اطلاعات و منابع بیشتری دسترسی داشته باشیم و گاهی ممکن است که وقت زیادی از ما را صرف کند و یا ما را با موضوعاتی غیر ضروری و وقت‌گیری آشنا کند که به فعالیت‌های آموزشی و پرورشی مالت می‌زنند.

۴- برخی از کارکردهای رسانه‌ها در جامعه را بنویسید؟ پاسخ: ۱- امکان دسترسی گسترده مردم به اطلاعات ۲- سرعت جمع آوری انباشت و توزیع اطلاعات بدون محدودیت زمانی و مکانی ۳- سهیم کردن همگان در بازتولید، پالایش و گسترش اطلاعات ۴- افزایش دانش عمومی در حوزه‌های علمی، زندگی مناسب، دانش بنیان

۵- گزارش های خارجی از فتح خرمشهر چه تاثیری بر اذهان عمومی جهان داشت؟ پاسخ: مردم دنیا با دلاوری ها، شهادت طلبی ها و شرایط دفاع از میهن اسلامی ایران آشنا شدند.

۶- رسانه ها در خلق جهان های فرهنگی چه نقشی دارند؟ پاسخ: ۱- شکل گیری شخصیت فردی و اجتماعی ۲- گسترش جهان اجتماعی و جهان فرهنگی ۳- ایجاد ارزش ها آگاهی ها و هنجارهای جدید ۴- ایجاد و ترویج روحیه و مهارت کارگروهی، کارآفرینی، قانون محوری و نظم ۵- تعامل بیشتر اندیشه ها

۷- آشنایی با کارکرد رسانه ها و فهم پیام های آشکار و پنهان آنها نیازمند چیست؟ پاسخ: برخورداری از سواد رسانه ای تا مقهور و تسلیم جاذبه های ظاهری و فریبende رسانه ها و پیامهای آنها نشوند.

۸- زندگی در اتاق شیشه ای در عصر رسانه ها به چه معناست؟ حریم خصوصی در فضای مجازی چه معنا و مفهومی دارد؟ چگونه می توان از حریم خصوصی خود مراقبت کرد و وارد حریم خصوصی دیگران نشد؟ پاسخ: منظور از اتاق شیشه ای در عصر رسانه ها این است که بسیاری از روابط و مناسبات خصوصی زندگی افراد توسط رسانه ها رصد می شود و به بیرون درز می کند. حریم خصوصی در فضای مجازی به این معناست که امور شخصی و خانوادگی مامحربانه باقی بماند و در این خصوص احساس امنیت کنیم. جهت حفظ این حریم خصوصی باید در استفاده از رسانه ها با احتیاط باشیم و از سواد رسانه ای برخوردار باشیم.

۹- سواد رسانه ای چه کاردهایی در جامعه دارد و چه اثراتی در تحولات فرهنگی از خود به جای می گذارد؟ پاسخ: ۱- کسب مهارت فناوری های ارتباطی ۲- تشخیص باوری که رسانه ها می خواهند در ما ایجاد کنند ۳- تشخیص اطلاعات صحیح و غلط ۴- تشخیص مسایل فرهنگی و مهارت تحلیل آنها ۵- تحلیل پیام های رسانه ای ۶- مشارکت در ایجاد و پخش پیام های رسانه ای خودمان ۷- کمک به مقابله با امپریالیسم رسانه ای و تهاجم فرهنگی

۱۰- نمونه هایی از بازی های رایانه ای، فیلم ها و برنامه های جهان غرب و صهیونیست ها علیه ایران را نام ببرید؟ پاسخ: فیلم سینمایی ۳۰۰ نمونه ای از این تخریب فرهنگ ایرانی است.

۱۱- منظور از امپریالیسم رسانه ای چیست؟ مک لوهان در این خصوص چه دیدگاهی دارد؟ پاسخ: سعی در یکسان سازی فرهنگی سایر ملل به کمک ابزار رسانه ای مک لوهان معتقد است جنگ های آینده تسلیحاتی نیست بلکه رسانه ای است.

۱۲- منظور از مهندسی ذهن چیست؟ پاسخ: تغییر باورها، اندیشه ها، گرایش های دیگران جهت هماهنگی با فرهنگ خویش که این کار را تراست های بزرگ و کارتل های عظیم رسانه ای انجام میدهند که نمونه آن مردак غول رسانه ای شبکه های جم تی وی می باشد. (در ماهواره)

۱۳- امپریالیسم رسانه ای به دنبال چیست؟ پاسخ: امپریالیسم رسانه ای به دنبال تشکیل امپراطوری فرهنگی است تا با تغییر هویت های فرهنگی، ملی، دینی، فرهنگ غرب را جایگزین فرهنگ های بومی و خودی کنند.

۱۴- فیلم های تولد یک پروانه و رهایی از شاوشنگ چه پیام هایی دارند پاسخ این دو فیلم به نوعی نشان دهنده ی ابعاد عاطفی و احساسی فرهنگی کودکان هستند.

۱۵- نمونه هایی از شایعاتی که در سال های اخیر توسط امپریالیسم فرهنگی در جامعه منتشر شده است را بنویسید؟ چگونه می توان جامعه را در برابر تهاجم امپریسم رسانه مسئول ساخت؟ پاسخ: رسانه های غربی سعی داشته اند به نوعی فرهنگ و زندگی غرب را ایده آل تراز آنچه که وجود دارد نشان دهند به نوعی که تبدیل به کعبه آمال بسیاری از افراد شود. با آموزش سواد رسانه ای می توانیم در برابر تهاجم فرهنگی رسانه ای غرب مقاومت بسیار بهتری داشته باشیم همچنین با برنامه ریزی و تولید برنامه های آموزشی و هنری مناسب

پرسش های تشریحی درس اول ازفصل سوم

۱- تداوم و پیوستگی فرهنگی ایران به چه معناست؟ به این معنا که برخی از ویژگی ها و عناصر فرهنگ در طول تاریخ (زمان) حفظ شده واستمرار داشته باشد و کمتر دچار تحولات بنیادین و اساسی شده باشد. مثلا پدیده حجاب در کل تاریخ چند هزار ساله ایران به شکلی وجود داشته است. گاهی شکل ظاهری آن تغییراتی داشته ولی همیشه بوده است. (هر چند ایران مانند همه جوامع دیگر تحت تاثیر شرایط محیطی، تهاجمات خارجی، تغییرات آب و هوایی، مهاجرت ها و جابه جایی جمعیت، رفت و آمد حکومت ها بوده است اما عناصر اصلی فرهنگی و روح جمعی خود را حفظ کرده است).

۲- وجود تداوم فرهنگی چه دستاوردها و پیامدهایی دارد؟ با وجود فراز ونشیب های فراوان تاریخی می تواند هویت خود را حفظ کند و دچار گستاخ و نابودی نشود.

۳- نمونه هایی از عناصر مهم فرهنگ ایرانی که در طول تاریخ حفظ شده و نشان دهنده تداوم و پیوستگی فرهنگ ایرانی است را بنویسید. زبان و ادبیات فارسی قرن هاست که موجب ارتباط فرهنگی جامعه بوده است. عید نوروز و جشن های ملی نمونه دیگری از این عناصر هستند. (زبان و ادبیات فارسی، باورها و اعتقادات، سبک زندگی، پوشش، جشن ها و عیدها)

۴- مراحل مهم تاریخ فرهنگی ایران را نام ببرید: به ترتیب دوران پیش از اسلام، دوران اسلامی، دوران جدید، دوران انقلاب اسلامی

۵- ویژگی های فرهنگی ایران باستان چگونه است؟ مردم ایران به لحاظ فرهنگی، علاقه مندبا دانش، صلح دوست، اهل مدارا، هنردوست و راستگو بوده اند. طراحی و احداث بناهای عظیم (مانند تخت جمشید، تمدن شهر سوخته، تمدن جیرفت، ارگ بم، تپه سیلک کاشان، حسنلوی نقده و...) نشان از هوش، دانش و رشد فرهنگی ایرانیان است.

۶- دلیل پذیرش اسلام، توسط اکثریت ایرانیان چه بود؟ معارف اسلام و جاذبه های فرهنگی و اجتماعی آن مانند عدالت خواهی، صلح دوستی و تکریم شخصیت انسانی با هویت ملی و باستانی ایرانیان همخوانی داشته است. تبعیض طبقاتی و ظلم حاکمان وقت در پذیرش اسلام توسط ایرانیان تاثیر داشته است.

۷- پذیرش اسلام توسط ایرانیان چه تاثیری بر فرهنگ و هویت ایرانی داشته است؟ موجب پیوندی عمیق و همیشگی بین عناصر فرهنگی اسلام با عناصر فرهنگی ایران باستان شدوباعث تداوم فرهنگی و غنی تر شدن وارتقای فرهنگی ایرانیان گردید. اسلام موجب احیای تمدن کهن ایران شد. ترکیب دو فرهنگ ایرانی و اسلامی یک کل واحد و منسجم راساخته است. و هویتی در هم تنیده دارند.

۸- پذیرش اسلام توسط ایرانیان چه تاثیری بر فرهنگ اسلام داشته است؟ ایرانیان تجارت تمدن سازی و کشورداری داشتند که موجب تعامل دوسویه بین فرهنگ ایرانی و اسلام شد و تمدن اسلامی را شکوفا نمودند. ایران در قرون طلایی تمدن اسلامی، کانون شکوفایی ورشد تمدن اسلام بوده است. زبان فارسی زبان دوم جهان اسلام شد. (دانشمندان و اندیشمندان بزرگ اسلامی در ایران ظهرور کردند. مانند ابن سینا، ابوریحان، زکریای رازی، مولوی، سعدی و...)

۹- چرا افق دید فرهیختگان ایرانی نسبت به اسلام بسیار ژرف تراز دایره تنگ نظری های خلفای اموی و عباسی بوده است؟ انتقال فرهنگ ایران از دوران ساسانی به دوران اسلامی یکباره روی نداد و آرام صورت گرفت و تعالیم اسلام را با تفکر و تحقیق و بررسی بدون تعصبات ناروای حاکمان اموی و عباسی واژ سرچشمۀ آن (قرآن، معارف نبوی، اهل بیت) به دست آوردند.

۱۰- پیوستگی فرهنگی چه اثراتی در سطح جامعه دارد؟ ۱- ثبات هویت ملی ۲- تقویت خودبادری ۳- انبساط و نگهداری تجارت فرهنگی ۴- افزایش توانایی برای بهره بردن از سرمایه های ملی و انسانی

۱۱- ربع رشیدی در چه زمانی و توسط چه کسی و در کجا ساخته شد؟ چه ویژگی هایی داشت؟ چه تاثیری بر گسترش مراکز آموزشی داشته است؟ دانشگاهی که حدود ۷۰۰ سال پیش توسط رشید الدین فضل الله همدانی (وزیر غازان خان) در تبریز ساخته شد. دارای کتابخانه و مراکز تحقیقاتی بوده است. بر دانش آن زمان به خصوص دانش پزشکی تاثیر داشته است. دانشمندان زیادی را از سراسر جهان اسلام در آنجا گردآورده اند.

۱۲- فرهنگ مدرن غرب چه زمانی و باچه رویکردی به وجود آمد؟ پس از رنسانس در اروپا، بانفوی فرهنگ سنتی رایج (تسلط کلیسا بر زندگی در قرون وسطی) و براساس اندیشه انسان محوری (اومنیسم) شکل گرفت و در گذر زمان این فرهنگ (مدرنیسم) و مبانی فلسفی و نظری آن همراه با دستاوردهای مادی و عینی اش به دیگر جوامع از جمله ایران وارد شد.

۱۳- ارتباطات و تعاملات فرهنگی ایرانیان با تمدن جدید غرب، از چه زمانی و چگونه آغاز شده است؟ پیشینه تعامل ایرانیان با غرب جدید به دوره صفویه، در سده های شانزدهم و هفدهم میلادی می رسد. اما اوج ورود مدرنیته به ایران در دوره قاجار و پهلوی بوده است که در خلال آن، حکومت و برخی از روشنفکران الگوپذیری از فرهنگ غرب داشتند.

۱۴- تعامل ایران با فرهنگ غرب در دوران جدید چگونه بود؟ ضعف و انحطاط حکومت های سیاسی در این دوران (قاجار) ضعف فکری و فرهنگی رابه همراه داشت و با تضعیف خودبادی ملی، فرهنگ غرب گرایی رادر کشور ترویج می شد.

۱۵- تمدن جدید غرب برای گسترش حوزه فرهنگی و تأمین منابع اقتصادی خویش چگونه عمل می کرد؟ در تلاش بوده است با هجوم به سایر فرهنگ ها، فرهنگ دیگران را تضعیف و تخریب نماید و از این طریق فرهنگ خود را حاکم سازد و موجب از خودبیگانگی فرهنگی و خودباختگی فرهنگی جوامع غیر غربی در برابر فرهنگ غرب می شدند.

۱۶- از خودبیگانگی و خودباختگی فرهنگی چه تاثیرات و پیامدهایی به دنبال داشت؟ زمینه گستالت فرهنگی واژبین رفتن سرمایه و میراث ارزشمند فرهنگی رابه همراه آورد.

۱۷- کدام اندیشمندان موجبات بیداری و هوشیاری در رویارویی با فرهنگ غرب را در ایران پدید آورند؟ جلال آل احمد، شهید مطهری، دکتر علی شریعتی، امام خمینی

۱۸- خودبادی فرهنگی به چه معناست؟ آثار و نشانه های آن کدام است؟ برای تقویت خودبادی فرهنگی چه باید کرد؟ به معنای شناخت فرهنگ خودی و ارزشمند دانستن عناصر و مولفه های آن، به دور از خودبزرگ بینی، تعصب و غرور گمراه کننده است. آثار آن: افزایش اعتماد به نفس، زمینه بهره مندی از شایستگی ها، ظرفیت ها و توانمندی های خودی را فراهم می کند. برای تقویت آن باید به مطالعه و شناخت توانمندی های فرهنگ خودی پرداخت.

۱۹- عناصر اصلی شکل گیری انقلاب اسلامی کدام است؟ اعتقادات و باورهای فرهنگی دینی اسلامی، رهبری امام خمینی، حضور گسترده و ایثارگرانه مردم

۲۰- ویژگی های فرهنگی دوران انقلاب اسلامی چیست؟ تقویت خودبادی و بازگشت به ارزش ها و باورهای فرهنگ توحیدی و درنهایت تداوم فرهنگی

۲۱- منظور از میراث فرهنگی وصیانت از میراث فرهنگی چیست؟ فرهنگ محسوس(آثار مادی مانند بناها) و فرهنگ غیر محسوس(عقاید و باورها و ارزش‌ها) که از گذشته‌های بسیار دور نسل به نسل منتقل شده است و هویت و شخصیت جمیع یک ملت است. پاسداری و نگهداری آن صیانت از میراث فرهنگی است که مسئولیت عمومی همه مردم جامعه است.

۲۲- بوای تداوم فرهنگی و انتقال آن نیازمند به چه مواردی هستیم؟ نیازمند خودباوری فرهنگی، هوشمندی و مسؤولیت پذیری اجتماعی فرد فرد اعضای جامعه هستیم.

پرسش‌های تشریحی درس دوم از فصل سوم

۱- منظور از موزاییک فرهنگی چیست؟ سرزمین ایران از تنوع و تکثر اقوام و ایالات مختلفی با فرهنگ‌ها و آداب و رسوم متنوعی تشکیل شده که در طول تاریخ در کنار یکدیگر به صورت یکپارچه زندگی مشترک دارند و در زمرة کشورهای چند فرهنگی هستیم که به این مجموعه متنوع موزاییک فرهنگی می‌گویند.

۲- منظور از انسجام فرهنگی چیست؟ مجموعه‌ای از مشترکات فرهنگی محسوس و غیرمحسوس در جامعه که امکان تداوم آنها وجود دارد.

۳- منظور از خرد فرهنگ چیست؟ گروه‌هایی در یک جامعه بزرگ‌تر که دارای ارزش‌ها، هنجارها و فرهنگ محسوس ویژه خود هستند و با فرهنگ جامعه اصلی مبانی و وجود مشترک فراوانی دارند. ایران سرزمینی با اقوام و خرده فرهنگ‌های متنوع است.

۴- منظور از تنوع فرهنگی چیست؟ ایران با پیشینه تاریخی خود دارای اقوام و خرده فرهنگ‌های گوناگون با آداب و رسوم و باورها، سبک زندگی، زبان و لهجه و اعتقادات دینی متفاوتی می‌باشد که نشان‌دهنده تنوع فرهنگی است. (هویت فرهنگی ایرانیان ترکیبی از مجموع هویت‌های دینی، ملی و قومی است که یک هویت واحد را تشکیل می‌دهند).

۵- تنوع و تکثر فرهنگی موجود در جامعه ایران چه دلایلی دارد؟ ۱- پیشینه تاریخی چند هزار ساله اقوام ایرانی (کرد، بلوج، آذری، لر، گیلک، عرب، فارس، ترکمن، ...) در سرزمین ایران ۲- تنوع جغرافیایی ایران با سبک‌های زندگی (معماری، پوشش، آشپزی، آداب و رسوم و...) گوناگون ۳- شرایط اقتصادی و اجتماعی متفاوت مناطق شهری و روستایی و عشاپری با درآمدها و ویژگی‌های فرهنگی گوناگون

۶- آیا تنوع فرهنگی یک فرصت محسوب می‌شود یا یک تهدید به حساب می‌آید؟ فرصت است در صورتی که ظرفیت‌های بالای انسانی و سرمایه‌های فراوان فکری و معنوی را برای کشور به وجود آورد و در صورت هوشیاری و مدیریت صحیح می‌تواند زمینه ساز رشد و تعالی کشور شود. ولی اگر به تفاوت‌های فرهنگی اقوام توجه نشود و در برابر مقررات و قوانین اجتماعی با آنها برخورد یکسانی صورت نگیرد (وجود تبعیض) موجب تهدید و درگیری‌های قومیتی می‌شود.

۷- یکسان‌سازی فرهنگی به چه معناست و چه پیامدهایی دارد؟ نادیده انگاشتن تفاوت‌های فرهنگی نوعی یکسان‌سازی فرهنگی است و باعث نارضایتی فرهنگ‌های محلی و قومی می‌شود و انسجام

ملی را آسیب پذیر می سازد و می تواند تنوع فرهنگی را به تهدید تبدیل کند و جامعه را درگیر اختلافات و جنگ های درونی ساخته و سرمایه های مادی و معنوی جامعه را از بین ببرد.

۸- چرا انسجام فرهنگی ضرورت دارد؟ قرار گرفتن کشور ما در منطقه استراتژیک خاورمیانه با وجود منابع عظیم انسانی و انرژی، نظام سلطه را به طمع اندخته تا با دامن زدن به نارضایتی های عمومی وايجاد اختلافات قومی و مذهبی انسجام ملی ايران را ضعیف کند. بنابراین دستیابی به رشد و توسعه ملی نیازمند وحدت ملی و انسجام فرهنگی است. هم گرایی و انسجام، زمینه ساز تقویت هویت ملی است.

۹- چه عواملی موجب انسجام فرهنگی ایران می شود؟ ۱- زبان و ادبیات مشترک ۲- دین اسلام و اعتقادات مذهبی مشترک ۳- حافظه تاریخی مشترک ۴- میهن و سرزمین مشترک ۵- هنرهای ایرانی (معماری، نقاشی، خط، موسیقی، صنایع دستی و...) ۶- مفاخر و قهرمانان ملی و دینی مشترک ۷- نظام سیاسی واحد ۸- الگوی فرهنگی حجاب ۹- آداب و رسوم، ارزش‌ها و نمادهای ملی (برچم و سرودهای ملی) ۱۰- دشمنان و تهدیدات خارجی مشترک

۱۰- نمونه هایی از انسجام و یکپارچگی جامعه ایران در تاریخ معاصر را بنویسید؟ انقلاب مشروطه، ملی کردن صنعت نفت، انقلاب اسلامی، دفاع مقدس، حمایت از آسیب دیدگان حوادث طبیعی

۱۱- برای گفتگویی اقوام و افراد نیازمند چه مهارت هایی هستیم؟ گفتگوی موفق چه اصولی دارد؟ برای انجام گفتگوی بین افراد و اقوام باید نگاه هم عرضی وافقی داشته باشیم یعنی نگاه فرد یا افرادی به فرد یا سایر افراد نگاه بالا به پایین و فخر فروشانه نباشد. پیامبر اکرم در ۱۴۰۰ سال پیش ظهور فرمودند تا به ما بیاموزند تا ملاک برتری فقط تقوا و پرهیز کاری است نه رنگ و نژاد وزبان و ثروت ... پس همه افراد میهن باید خود را با بقیه یکسان پنداشند و با هدف پیشرفت و رفاه مادی و معنوی همگانی با یکدیگر سخن گویند تا موثر و مفید باشد.

۱۲- آیه ۱۷ سوره زمر "فَبِشِّرُّ عِبَادَ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْنَا الْقَوْلَ فَيَتَبَعُونَ أَحْسَنَهُ" برای انسجام و پیوستگی فرهنگی چه پیام ها و اصولی ارایه می کند؟ آزاداندیشی و انتخاب گری و دوری از تعصب قومی و قبیله ای، عمل صحیح به فرامین دین توحیدی اسلام، استفاده از عقل و علم به جای تعصبات قومی پرسش های تشریحی درس سوم از فصل سوم

۱- مفهوم هویت فرهنگی را توضیح دهید؟ مجموعه ای از پیشگی های اساسی و بنیادین (عقاید و ارزش ها و باورها) که در طول تاریخ شکل گرفته و مردم جامعه به آن تعلق دارند و خود را با آن می شناسند و شامل فرهنگ محسوس و غیر محسوس می شود. (وجوه تمایز بخش عقیدتی، ارزشی و آرمانی افراد جامعه)

۲- هویت فرهنگی شامل کدام لایه ها و سطح می شود؟ لایه های عمیق (عقاید و ارزش ها و آرمان ها) لایه های سطحی (نمادها و علایم) فرهنگ محسوس (آثار مادی تمدن مانند بناهای تاریخی و هنرهای دستی و...) فرهنگ غیر محسوس (باورها، پیام ها، عقاید و...)

۳- عناصر محوری هویت فرهنگی ایرانیان چیست؟ ۱- توحید و معنویت گرایی و اهمیت دین در زندگی ۲- محبت و احترام و علاقه داشتن به پیامبر و اهل بیت (ع) ۳- نوع دوستی، زندگی مهربانانه با دیگران

- ورعايت ارزش های انساني ۴- وحدت گرایي وسازگاري وهمکاري همه اقوام ايراني بايد یك جهت تماميت ارضي وپيشرفت كشور ۵- برخورداري از ذوق ادبی وهنري بالا جهت اتصال وارتباط همه اقوام ايراني ۶- خانواده دوستي وپاکدامنی زنان وحمایت از نهاد خانواده وسنت های خانوادگی ۷- سازگاري واحترام به طبیعت (آب، خاک، هوا، درخت وحيوانات) که نشانه های الهی ونعمت خداوندي هستند. ۸- جوانمردی، فتوت، روحیه پهلواني ودفاع از مظلومان ۹- آرمان خواهی واقع بینانه در زمینه های عدالت خواهی، آزادی خواهی، ظلم ستيزی، مبارزه با فساد وتبعيض (علاقه به تشکيل حکومت عدل حضرت مهدی دراين راستاست).
- ۱۰- نمونه هاي از حرکت هاي فرهنگي در خصوص وحدت جهان اسلام و معنویت گرایي بنویسيد. برگزاری مسابقات بین المللی قرآن کریم که موجب همگرایی مسلمانان سراسر جهان می شود.
- ۱۱- نمونه هاي از آثار هنري ايرانيان را بيان کنيد: معماری های تخت جمشيد، بادگيرهاي يزد، مسجد جامع اصفهان، بازار وکيل شيراز، ارگ تبريز، چغازنبيل، گنبد سلطانيه، هنرهاي دستي، ادبیات، هنرهاي تجسمی
- ۱۲- نمونه هاي از سازگاري ايرانيان با محیط زیست بنویسيد: ابداع شيوه های خلاقانه تامين آب مانند حفر قنات، سدسازی، احداث بندها ونهرها، به کارگيری راه وروش درست زندگی درمناطق کویری، کوهستانی وجنگلی (معماری وپوشش وתغذیه مناسب با اين مناطق)
- ۱۳- روحیه جوانمردی جهان پهلوان تختی را در مسابقات جهانی کشتی به اختصار بنویسيد. دراين مسابقات چون مرحوم تختی از ناراحتی يك پاي حریف خود اطلاع داشت درست تاسير مسابقات هیچ فنی را از ناحيه آن پا برحریف خود اجرا نکردند واز نقطه ضعف ایشان سوء استفاده نکردند.
- ۱۴- چرا با وجود پيشينه فرهنگي مثبت درحوزه محیط زیست، امروزه اخلاق زیست محیطي و فرهنگ حفاظت از محیط زیست درجامعه ما ضعیف شده است؟ برای حل این مسئله فرهنگي واجتماعی چه راه حلی پیشنهاد می کند؟ رشد فردگرایي و خودمحوری و بی توجهی به عوایق اجتماعی فعالیت های فردی. آموزش و تربیت اخلاق شهروندی و مسئولیت پذیری اجتماعی توسط نهادهای خانواده، آموزش ورسانه ها
- ۱۵- بعضی از صفات منفی وناپسند فرهنگ ايراني که برخی از ايران شناسان به اشاره کرده اند وسعي دربزرگ نمایي آنها داشته اند را نام ببريد: ضعف فرهنگ کارگروهي، عدم انتقاد پذيری، احساساتی بودن، بيگانه هراسی، تملق ودو روبي، دروغ گويي، مصرف گرایي، خودخواهی، خودمداري و فردگرایي
- ۱۶- رمز تداوم و پيوستگی فرهنگي ايران چيست؟ اصالت ارزش های فرهنگي و خودباوري است که على رغم حملات شديد سایر اقوام و تندبادهای فراوان سياسی، اجتماعی و اقتصادي در طول تاريخ چند هزار ساله خوداست مرار داشته است.
- ۱۷- چرا برخی از مستشرقان غربي و نويسندگان داخلی ویژگی های فرهنگي ما ايرانيان را سياه ومنفي معرفی می کنند؟ پیامدهای این سیاه نمایی چیست؟ به دنبال کاهش اصالت ارزش های فرهنگي ما و جلوگيری از خودباوري فرهنگي هستند تا نتوانيم از هویت فرهنگي مستقلی

برخوردار باشیم، موجب کاهش تعلق اجتماعی (افتخار به میهن) و کاهش تعهد اجتماعی (مسئولیت پذیری و انجام عملی مفید در راه پیشرفت میهن) می شود.

- ۱۲- آیا ملتی که سابقه فرهنگی چندهزار ساله دارد، می تواند فاقد ویژگی های مثبت و ارزشمند فرهنگی باشد؟ خیر ملتی که فاقد ارزش های اصیل و مثبت باشد نمی تواند چندهزار سال بقا و تداوم داشته باشد.

پرسش های تشریحی درس اول از فصل چهارم

۱- فرهنگ و اقتصاد چه رابطه ای با یکدیگر دارند؟ مثال بزنید. تعامل مستمر وجودی ناپذیر با یکدیگر دارند. اعتقادات و ارزش ها والگوهای رفتاری افراد برپویایی، کیفیت و سرعت پیشرفت اقتصادی جامعه تاثیر دارد. مثلاً داشتن وجدان کاری و انصباط در فعالیت های اقتصادی تاثیر دارد. اقتصاد توانمند، رفاه اقتصادی و رفاه اجتماعی به دنبال می آورد و فقر اقتصادی موجب فقر فرهنگی می شود مثلاً خانواده کم درآمد در سبد خرید خود کمتر امکان استفاده از محصولات فرهنگی و بهداشت روان را دارد.

۲- ویژگی های فرهنگی که موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور می شود چیست؟ خودباوری، نظم پذیری، سخت کوشی و پشتکار، علاقه به کارگروهی، روحیه ریسک پذیری، خلاقیت و کارآفرینی،

۳- عدم توجه به شرایط فرهنگی توسعه، جامعه با چه آسیب ها و مشکلاتی مواجه می شود؟ تخریب محیط زیست، گسترش شکاف طبقاتی بین کشورهای توسعه یافته و توسعه نیافته

۴- در مکتب اسلام اقتصاد دارای چه جایگاهی است؟ در اسلام هدف نهایی، فراهم ساختن زمینه رشد معنویت انسان است و اقتصاد ابزاری در خدمت خوب زیستن افراد، آبادانی دنیا و ایجاد رفاه عادلانه است. فقر زمینه ساز دوری مردم از دین معرفی می شود.

۵- چه مواردی در فرهنگ اقتصادی ایران باید اصلاح شود؟ ۱- اصلاح الگوی مصرف، مصرف سرانه انرژی و برخی اقلام مضر (مثلاً نوشابه) ایرانیان بیش از میانگین جهانی است و مصرف برخی کالاهای مفید ما کمتر از میانگین جهانی است. (مثلاً لبنیات) ۲- اصلاح فرهنگ کار، پشتکار و پرکاری در جامعه ایران چندان رواج ندارد. ۳- گسترش فرهنگ کارآفرینی، روحیه ریسک پذیری بدون اتكا به دولت و خلاقیت در ایجاد مشغله در ایران کمتر وجود دارد.

۶- مفهوم مصرف گرایی را توضیح دهید. میل و گرایشی که براساس آن، افراد به دلایل مختلف، بیش از نیازهای واقعی خود، مصرف می کنند. (صرف گرایی یک آسیب فرهنگی و بیماری اجتماعی است).

۷- نظام اقتصادی سرمایه داری چه نقشی در گسترش فرهنگ مصرف گرایی در سایر کشورها دارند؟ با توجه به محدودیت جمعیت و بازار کشورهای سرمایه داری، آنها تبلیغات خود را متمرکز بر مصرف دیگر کشورها قرارداده اند و ترویج مدگرایی و تقویت روحیه تنوع طلبی منجر به افزایش مصرف غیر واقعی می شود و هویت افراد با میزان و نوع مصرف آنان گره خورده است و مصرف اجناس خارجی

ودسترسی آسان به کالاهای متنوع در فروشگاه‌های بزرگ نوعی سبک زندگی نوین و ارزش محسوب می‌شود.

- ۱۳ - شعر زیر چه پیام اقتصادی و فرهنگی دارد؟

نعمت ما به چشم همسایه / صد برابر فزون کند پایه
چون به چشم نیاز می‌بیند / مرغ همسایه غاز می‌بیند

در بعد اقتصادی : نشان دهنده گسترش روحیه مصرف گرایی و تنوع طلبی است. در بعد فرهنگی نشان از خود کم بینی و حرص زیاد و با ارزش دانستن اموال دیگران است.

- ۱۴ - مفهوم کار و فرهنگ کار را توضیح دهید؟ کار به مجموعه تلاش‌های فکری، روحی و جسمانی انسان گفته می‌شود که هدف آن، تولید کالا و خدمات و تعالی بخشی است. فرهنگ کار، مجموعه باورها، ارزش‌ها، نگرش‌ها و هنجارهایی است که مورد توافق افراد یک گروه یا جامعه بوده و مبنای تلاش و رفتار شغلی آنان قرار می‌گیرد.

- ۱۵ - کار در فرهنگ دینی اسلام چه جایگاهی دارد؟ کار و تلاش، همانند مساجد در راه خدا، ارزشمند و مقدس است و علاوه بر کار کرد اقتصادی آن، به عنوان یک روش تربیتی و عبادی، موجب کمال انسان، تقویت عزت نفس و فضایل اخلاقی می‌شود و کم کاری بیکاری و تنبیلی و سریار جامعه بودن ناپسند شمرده می‌شود.

- ۱۶ - فرهنگ کار در جامعه امروزه ایران با چه کاستی‌هایی روبه رو است؟ گسترش روحیه مادی گرایی، اتكابه در آمدهای نفتی، دولتی شدن اقتصاد، ترجیح منافع فردی بر منافع و مصالح ملی از جمله اموری هستند که فرهنگ کار را آسیب پذیر کرده است و باعث کاهش تولید، افزایش مصرف، پایین بودن بهره وری و بالا بودن نرخ بیکاری شده است.

- ۱۷ - فرایند کارآفرینی چیست؟ کارآفرین کیست؟ فرایند خلق چیزی نو، از طریق برنامه ریزی و عقلانیت و با صرف وقت و تلاش بسیار و پذیرش خطرات احتمالی، برای کسب منافع مادی و معنوی، رضایت شخصی و استقلال مالی است. کارآفرین، کسی است که فعالیت اقتصادی کوچک و جدیدی را با سرمایه خود شروع می‌کند. ودارای ایده نو و جدید است.

- ۱۸ - کارآفرین چه ویژگی‌هایی دارد؟ خلق فرصت‌های جدید شغلی، عدم اتكای صرف به دولت و مشاغل دولتی، ریسک پذیری، دارای طرح‌های نو

- ۱۹ - به گسترش و تقویت فرهنگ کارآفرینی چه اموری کمک می‌کند؟ گسترش روحیه پرسشگری و خلاقیت، تقویت اعتماد به نفس و شهامت تصمیم‌گیری، حمایت مادی و معنوی از افراد نوآور و خلاق، کاهش هزینه‌های ریسک و مخاطره، اصلاح نظام‌های مالی و اداری حاکم در جامعه، رفع نابرابری‌ها و تبعیض‌ها، گسترش آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، حمایت از شرکت‌های دانش بنیان

- ۲۰ - کشور ایران در مسیر تحقق اهداف خود با چه موانعی روبه رو بوده است؟ تحریم‌های اقتصادی کشورهای سلطه‌گر در ایجاد محدودیت در مبادلات ارزی و بانکی، فروش نفت، واردات و صادرات، دستیابی به فناوری‌های پیشرفته، جلوگیری از سرمایه گذاری خارجی

-۲۱

ایران جهت خنثی نمودن موانع تحقق اهداف اقتصادی اش چگونه باید عمل کند؟ طراحی

برنامه‌ای برای دستیابی به پیشرفت اقتصادی به نام سیاست اقتصاد مقاومتی، مصرف کالاهای

ایرانی، کاروتلاش مضاعف، باوربه توانمندی‌ها و منابع وامکانات، پایداری و مقاومت در برابر فشارها

-۲۲- مفاهیم زیر را به اختصار توضیح دهید. "اقتصاد دانش بنیان" "کارآفرینی و مهارت آموزی" "

مردمی کردن اقتصاد" "مصرف تولیدات داخلی توسط مردم و دولت"

این مفاهیم چگونه می‌توانند اقتصاد ایران را مقاوم کنند و به چه ویژگی‌های فرهنگی نیاز است؟

اقتصاد دانش بنیان، اقتصادی است که بر اساس تولید و توزیع و کاربرد دانش و اطلاعات شکل گرفته و

سرمایه گذاری در دانش و صنایع دانش پایه مورد توجه خاص قرار می‌گیرد. کارآفرینی تعقیب

فرصت‌هایی که علی‌رغم ریسک‌ها فراتر از منابعی هستند که امروز در دسترس داریم.

مهارت آموزی، کسب مجموعه‌ای از اطلاعات، قابلیت‌ها، صلاحیت و توانایی‌های (ذاتی و اکتسابی) آگاهانه و

هدفمند برای انجام دادن آسان، سریع، دقیق و مطلوب یک کارحرفه‌ای است که با تسلط کامل، اطمینان و

صرف کمترین میزان انرژی و زمان به نتیجه مطلوب برسد. مهارت یعنی توانایی پیاده‌سازی دقیق و آسان

علم و دانش در عمل. مهارت‌ها شامل ۲ دسته هستند؛ مهارت‌های حوزه عمومی مانند مدیریت زمان، کار

گروهی، رهبری و مهارت‌های حوزه تخصصی مانند مهارت‌های فنی و حرفة‌ای خاص هر شغل. مهارت آموزی

نقش مهمی در رونق اشتغال و کارآفرینی دارد. مردمی کردن اقتصاد به معنای مشارکت فراگیر و گستردگی

مردم در فعالیت‌های اقتصادی و درآمد زا.

بهره برداری از تمامی مفاهیم فوق در اقتصاد ملی موجب افزایش توانمندی‌های داخلی اقتصاد می‌شود به

گونه‌ای که در برابر فشارهای اقتصادی خارجی و بحران‌های مالی توان مقاومت داشته باشد.

پرسش‌های تشریحی درس دوم از فصل چهارم

۱- اخلاق به چه معنایی است؟ اخلاق به معنای خلق و خوی انسان است که در وجود او به صورت پایدار و ملکه نفسانی درآمده و موجب بروز رفتارها و کنش‌های خوب یابد می‌شود.

۲- آیا همه جوامع دارای ارزش‌های اخلاقی هستند؟ بله فرهنگ هرجامعه‌ای برپایه باورها و ارزش‌هایی که جنبه اخلاقی دارند استوار است.

۳- منظور از امور ثابت اخلاقی و امور اخلاقی متغیر چیست؟ برخی از اصول و ارزش‌های اخلاقی که ریشه در فطرت انسانی و عقلانیت دارند و در تمام فرهنگ‌ها مشترک هستند امور اخلاقی ثابت هستند. برخی از امور اخلاقی که در جوامع مختلف متفاوت هستند امور متغیر هستند مانند هنجارهای مهمان نوازی، روش احترام گذاشتن. مثلاً در جامعه ایران اول بزرگ ترها مجلس راترک می‌کنند و بعد کوچکترها ولی در برخی از جوامع ابتدا کوچکترها مجلس راترک می‌کنند در ادامه بزرگترها

۴- ضمانت اجرایی اخلاق در فرهنگ‌های دینی و فرهنگ‌های غیر دینی چیست؟ در جوامع غیر دینی قراردادهای اجتماعی، ضمانت اجرای اخلاق است که بین انسان‌ها توافق شده و اعتبار آن را از انسان

می گیرد. ولی در جوامع دینی و مکاتب الهی، اخلاق، ریشه در باورهای دینی و فطری دارد و از پشتونه درونی ارتباط با خدا برخوردار است.

۵- در مکتب اسلام اخلاق از چه جایگاهی برخوردار است؟ در مکتب اسلام، اخلاق تکلیف محور است یعنی انسان وظایفی بر عهده دارد که مربوط به مناسبات او با جهان هستی (خدا، خودش، دیگر انسان، سایر مخلوقات جهان) است.

۶- در اخلاق اسلامی تکالیف انسان به چند گروه تقسیم می شوند؟ تکالیف و تعهد انسان در برابر خداوند، در برابر خودش، در برابر انسان های دیگر، در برابر طبیعت و موجودات آن

۷- برخی از آسیب ها و مسائل اخلاقی جامعه ایران را بنویسید. ۱- کاهش صداقت، راستگویی و اعتماد عمومی مردم نسبت به یکدیگر و نهادهای اجتماعی ۲- زیر پا گذاشتن اخلاق و حقوق شهر وندی و مسئولیت پذیری اجتماعی ۳- عدم رعایت اخلاق و ادب در فضای مجازی و برخاشگری ۸- مفهوم جدید شهر وند چیست؟ هویت اجتماعی انسان هایی که تابعیت یک کشور را دارند و شامل تمام آحاد جامعه فارغ از رنگ، نژاد، قومیت، طبقه و مذهب است.

۹- منظور از اخلاق شهر وندی چیست؟ مجموعه ای از مبانی، معیارها، ارزش ها و هنجرهایی است که بر رفتار، روابط و مناسبات اجتماعی شهر وندان حاکم است و باعث رعایت حقوق فردی و اجتماعی، پیروی از قوانین و مقررات اجتماعی، احساس مسئولیت نسبت به همنوعان، ادای تکلیف نسبت به دیگران و ترجیح منافع جمعی و ملی بر منافع فردی می شود.

۱۰- برخی از دلایل آسیب دیدگی اخلاق شهر وندی را بنویسید: گسترش شهرنشینی، مهاجرت های بی رویه، گسترش حاشیه نشینی، افزایش بیکاری، توسعه آپارتمان نشینی، عدم آموزش افراد برای زندگی در شهرها و محیط های بزرگ، بیگانگی نسبت به خود و محیط

۱۱- زیستن در محیط غریبه و زندگی با غریبه ها نیازمند چه مهارت هایی است؟ پذیرش تنوع فرهنگی و برخورداری از روحیه مدارای اخلاقی و مسئولیت پذیری اجتماعی است تا فراد بتوانند ضمن بهره مندی از حق خود، حقوق دیگران رانیز به رسمیت بشناسند و تکلیف خویش را در برابر دیگران و محیط، براساس ارزش های اخلاقی انجام دهند.

۱۲- برخی از راهکارهای اصلاح اخلاق شهر وندی جامعه ایران را بنویسید. ۱- گسترش آموزش های اخلاقی اسلامی و تربیتی در خانواده و نظام آموزشی و رسانه ها ۲- ارزش های اخلاقی در تمام مناسبات فردی و گروهی حاکم شود. ۳- ترویج ونهادینه سازی اخلاقی توسط همه نهادهای اجتماعی ۴- در طراحی واجرای همه گونه برنامه ریزی از اخلاق استفاده شود. ۵- با توجه به محیط پر شتاب جامعه شهر وندان در صبر، خودشناسی، مدار، نوع دوستی، مسئولیت پذیری اجتماعی توانمند شوند.

۱۳- فضای مجازی چه فرصت هایی را همراه داشته است؟ گسترش و سرعت اطلاعات، تقویت مناسبات اجتماعی، رشد اقتصادی

۱۴- برخی از تهدیدهای فضای مجازی و بی اخلاقی های مربوط به آن را بنویسید. پنهان سازی هویت واقعی و سوء استفاده از هویت مجازی، ورود به حریم شخصی افراد، هرزه نگاری، عدم رعایت مالکیت معنوی، نشر دروغ و تهمت...

۱۵- پیامدهای اخلاقی آیه ۱۹ سوره نور در زندگی مجازی راتبیین کنید. ترجمه آیه: آنان که دوست می‌دارند که در میان اهل ایمان کار منکری اشاعه و شهرت یابد آنها را در دنیا و آخرت عذابی دردناک خواهد بود و خدا (فتنه‌گری و دروغشان را) می‌داند و شما نمی‌دانید. کسانی که با توسل به فضای مجازی دست به انتشار منکرات می‌زنند در دنیا و آخرت دچار عذاب دردناکی خواهند شد.

۱۶- اعتماد متقابل مردم و دولت چگونه تقویت می‌شود؟ شفاف سازی فعالیت‌های حاکمیت وارایه توضیح مسولان برای عملکرد خود همراه با مستندات واقعی و پرهیز از دروغ‌گویی و فریب کاری ازیک سو، و مشارکت مردم در فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی و دنبال کردن مطالبات خود را مسولان واجرا قوانین و فرامین نظام سیاسی ازسوی دیگر

۱۷- اعتماد ملی را لازمنظر فرهنگی برسی کنید و نقش صداقت و راستگویی در آن راتبیین کنید.
اعتماد ملی یا سرمایه اجتماعی در درسطح می‌تواند وجود داشته باشد درسطح خرد، اعتماد مردم به یکدیگر و درسطح کلان اعتماد بین نهادهای اجتماعی به خصوص بین نهاد خانواده و نهاد سیاست، در هردو سطح از نسبت به عملکردها واهداف شفاف صحبت نشود و از فریب و دروغ استفاده شود اعتماد به تدریج کاهش می‌یابد و با کاهش اعتماد ملی، جامعه دچار بحران انسجام فرهنگی می‌شود و تعلق و تعهد اجتماعی افراد نسبت به یکدیگر ازبین می‌رود.

پرسش‌های تشریحی درس سوم از فصل چهارم

- ۱- پدیده‌های نوظهوری که در زندگی ما خودنمایی می‌کنند و نشان دهنده تغییرات در لایه‌های بیرونی و درونی فرهنگ هستند را بنویسید. فناوری‌های نوین ارتباطی، سبک جدید زندگی، روش‌های نوین برگزاری مراسم جشن‌ها یا عزاداری‌ها، مکاتب فکری و معنوی، تحولات هویتی و قومی
- ۲- تغییرات در لایه‌های بیرونی و درونی فرهنگ چه رابطه‌ای با یکدیگر دارند؟ تغییر درسطح عمیق فرهنگ می‌تواند به تحول در لایه‌های بیرونی فرهنگ منتهی شود و تحول در لایه‌های بیرونی، زمینه تغییر در لایه‌های درونی را فراهم می‌آورد.
- ۳- تغییرات و دگرگونی‌های اجتماعی چند دسته‌اند؟ ۱- تغییرات در لایه‌های سطحی و مشهود فرهنگ مانند تغییرات در نمادها، هنجرها، مقررات اجتماعی ۲- تغییرات در لایه‌های عمیق و معانی اساسی فرهنگ مانند تغییرات در ارزش‌ها، آرمان‌ها
- ۴- آیا تغییرات و تحولات فرهنگی امر طبیعی و جهان‌شمول است؟ بله فرهنگ در عین حال که از جهاتی دارای ثبات، تداوم و پیوستگی است، از جهاتی تغییرات اجتماعی به صورت طبیعی یک واقعیت اجتماعی است.
- ۵- آیه ۱۱ سوره رعد "ان الله لا يغير ما بقوم حتى يغيروا ما با أنفسهم" درخصوص ما و دگرگونی‌های فرهنگی چه پیام‌هایی دارد؟ خدا حال قومی را تغییر نمی‌دهد تا آنان حال خود را تغییر دهند. تاخود مردم نخواهد فرهنگ شان تغییر نخواهد کرد.

۶- دربرابر دگرگونی های فرهنگی، انسان ها چه واکنش هایی از خود نشان می دهند؟ معمولاً افراد تغییرات در لایه های سطحی را به راحتی و سریع می پذیرند ولی دربرابر دگرگونی های عمیق سه نوع واکنش از خود نشان می دهند. ۱- عدم پذیرش : در این حالت افراد نیازها و شرایط جدید محیطی را نا دیده می گیرند و بر فرهنگ نا کارآمد گذشته خود پافشاری می کنند. حتی از فناوری های جدید استفاده نمی کنند. ۲- پذیرش کامل : در این حالت افرادی بی چون و چرا و به صورت کامل دگرگونی های فرهنگی را می پذیرند و از آن دیشه های جدید به صورت افراطی پیروی می کنند و به آسانی فرهنگ قبلی خود را کنار می گذارند. (این حالت بیشتر در تهاجم فرهنگی روی می دهد). ۳- پذیرش و تعامل آگاهانه : در این حالت افراد جامعه ضمن اعتقاد به حفظ ارزش های فرهنگ خود با سایر فرهنگ ها هوشمندانه برخورد می کنند و سعی می کنند به پالایش دیگر فرهنگ ها بپردازند و از تجربیات ویافته های آنان برای ارتقا و پویایی فرهنگ خویش استفاده کنند و معتقدند فرهنگ محصول تلاش جمعی همه انسان هاست.

۷- چه علی موجب عدم پذیرش دگرگونی های فرهنگی و مقاومت غیر عقلانی دربرابر تغییرات می شود؟ عدم درک ضرورت تغییر و چگونگی آن، تبعیت از آداب و رسوم غلط و ناکارآمد، عادت به وضع موجود و ترس از تغییر و از دست دادن شرایط و امکانات فعلی

۸- علت پذیرش بی چون و چرا و تبعیت کامل از فرهنگ دیگران چیست؟ ضعف هویت، خود باختگی و از خود بیگانگی فرهنگی

۹- واکنش پذیرش کامل دیگر فرهنگ ها چه زمانی و توسط چه افرادی در جامعه ایران به وجود آمد؟ در قرن نوزدهم وازسوسی برخی از منور الفکرها و روشن فکران ایرانی تبلیغ و ترویج می شد.

۱۰- تعامل آگاهانه با دیگر فرهنگ ها چه پیامدهایی به دنبال دارد؟ از یک سو از تحریر و واپس ماندگی فرهنگی جلوگیری می کند و از سوی دیگر، مانع از خود بیگانگی، خود باختگی و التقط فرهنگی دربرابر تغییرات و تحولات می شود وزمینه رشد و پویایی فرهنگ خودی را مناسب با شرایط زمان فراهم می آورد و به نشر مواريث فرهنگی می انجامد.

۱۱- چرا دین جهانی اسلام بر ضرورت شناخت زمان تاکید دارد؟ جهت شناخت دگرگونی های فرهنگی و میزان و نحوه تعامل با دیگر فرهنگ ها نیازمند شناخت زمان و شرایط اجتماعی روز هستیم تا مناسب با نیازهای زمان و مکان نسبت به دیگر فرهنگ ها واکنش نشان دهیم. همان طور که امام صادق (ع) می فرمایند کسی که زمان خود را می شناسد شباهات و مشکلات به او هجوم نمی آورند.

۱۲- اجتهاد پیوسته و پویا چیست؟ مجتهد زمان شناس کیست؟ اجتهاد پیوسته و پویا یکی از راه های موثر دینی برای گزینش آگاهانه و پاسخ صحیح به نیازهای متغیر و اقتضایات زمان است. مجتهد زمان شناس کسی است که می تواند پدیده ها و تجربه های جدید را با معیار های ثابت ارزیابی کند و آن دسته از تجربه ها را که منطبق با خرد و معیارهای ثابت دینی است گزینش نماید و مانع ایستایی و رکود جوامع دینی شود.

۱۳- چرا سبک زندگی افراد جامعه متفاوت است؟ چون نوع انتخاب و گزینش افراد در فعالیت های زندگی روزمره متفاوت است.

- ۱۴- چرا مهارت گزینش گری و انتخاب در رویارویی با پدیده های جدید و تغییرات و تحولات فرهنگی مهم است؟ چون میزان و سرعت ظهور پدیده ها و نیازهای اجتماعی زیاد است و در دوران نوجوانی و جوانی با موضوع هویت یابی و شکل گیری هویت روبه رو هستیم .
- ۱۵- با چه معیارهایی باید به پذیرش، انتخاب و تعامل آگاهانه با دیگر فرهنگ ها دست زد؟ معیارهای انتخاب، باید بتوانند کارآمدی و صحیح و مفید بودن پدیده های قدیم و جدید را تشخیص دهند. حقایق ثابت زندگی مانند عدالت خواهی و سایر امور فطری با گذشت زمان کهنه و فرسوده نمی شوند.
- ۱۶- چه معیارهای ارزشی و نگرشی برای پذیرش و تعامل آگاهانه با دگرگونی های فرهنگی در هویت اسلامی- ایرانی فرهنگ ما وجود دارد- اعتقاد به خدا(توحید) و آخرت(معاد) و روز جزا- هماهنگی با وحدت ملی و جلوگیری از تفرقه افکنی و تشدید اختلافات قومی و مذهبی- تقویت اخلاق در جامعه(اخلاق مداری) - علم محوری و پرهیز از خرافات- برخورداری از عقلانیت در نقد و بررسی پدیده ها- خانواده گرایی (تقویت نهاد و روابط خانوادگی)
- ۱۷- خودبازی فرهنگی به چه معناست؟ آثار و نشانه های آن کدام است؟ برای تقویت خودبازی فرهنگی چه باید کرد؟ به معنای شناخت فرهنگ خودی و ارزشمند دانستن عناصر و مولفه های آن، به دور از خودبزرگ بینی، تعصب و غرور گمراه کننده است. آثار آن : افزایش اعتمادبه نفس، زمینه بهره مندی از شایستگی ها، ظرفیت ها و توانمندی های خودی را فراهم می کند. برای تقویت آن باید به مطالعه و شناخت توانمندی های فرهنگ خودی پرداخت .
- ۱۸- ملت بی هویت با پیامدهایی روبه روست؟ گذشته خود و فرهنگ بومی خویش را تحقیر می کند و از ارزش ها آهنگارها و نمادهای آن دوری می گزیند. فرهنگ بیگانه را بزرگ می پندرد و خود را محتاج آن احساس می کند و موفقیت خود و جامعه خویش را در پناه بردن به فرهنگ بیگانه و تشبیه و تمسک به آن جستجو می کند. (سیزدهم فروردین سال ۹۹، فعالیتی در قرنطینه خانگی)

تلاشی در مسیر موفقیت

نالشی درس‌پر معرفت پیش

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی